

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تأثیر اجرای برنامه آموزشی خودمراقبتی چند رسانه ای بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به پرفشاری خون

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری
(گرایش آموزش داخلی - جراحی)

استاد راهنما: دکتر طاهره نجفی قزljه

نگارش: مریم شهیدی
۱۳۹۳

چکیده فارسی:

زمینه و هدف: پرفشاری خون به علت عوارض و میزان مرگ و میر بالا یک مشکل عمده بهداشتی محسوب می شود و کیفیت زندگی بیماران را تحت تأثیر قرار می دهد. بدون آموزش بیماران و شرکت آنها در امر مراقبت از خود، انجام مراقبت های بهداشتی می تواند پر هزینه تر باشد و کیفیت زندگی دچار نقصان بیشتری شود. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر اجرای برنامه آموزشی خودمراقبتی چند رسانه ای بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به پرفشاری خون انجام شد.

روش بررسی: مطالعه حاضر یک کارآزمایی بالینی تصادفی شده با گروه کنترل بود که در بیمارستان شهداء محمودآباد وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام گردید. در این پژوهش ۷۰ بیمار دارای شرایط ورود به مطالعه به روش در دسترس نمونه گیری شده و به صورت تصادفی در گروه کنترل و مداخله قرار گرفتند. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل فرم مشخصات دموگرافیک و پرسشنامه کیفیت زندگی SF-36 بود. پرسشنامه کیفیت زندگی قبل از انجام مداخله و سه ماه پس از مداخله توسط هر دو گروه مداخله و کنترل تکمیل گردید. گروه کنترل آموزش روتین به صورت چهره به چهره دریافت کردند. بیماران گروه مداخله در سه جلسه حضوری آموزش خود مراقبتی که هر جلسه به مدت ۲۰ دقیقه برنامه ریزی شده بود شرکت نمودند، بسته ی آموزشی شامل کتابچه ی آموزشی و لوح فشرده آموزشی را دریافت کردند. اطلاعات جمع آوری شده با کمک نرم افزار SPSSv.21 با آزمون های آماری کای اسکوئر، تست دقیق فیشر، تی مستقل و تی زوج مستقل و من ویتنی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که میانگین کلی کیفیت زندگی قبل از مداخله و سه ماه پس از آموزش در گروه مداخله تفاوت آماری معنی دار داشته است ($p < 0/001$). همچنین تفاوت معنی دار آماری بین دو گروه از نظر میانگین نمره کیفیت زندگی بعد از مداخله وجود داشت ($p < 0/001$).

بحث و نتیجه گیری: یافته های این پژوهش نشان داد که اجرای برنامه آموزشی خودمراقبتی چند رسانه ای باعث افزایش میانگین نمره کیفیت زندگی در مبتلایان به پرفشاری خون گردیده است. با توجه به اهمیت ارتقای کیفیت زندگی در بیماری های مزمن پیشنهاد می شود تأثیر این برنامه در سایر بیماری های مزمن بررسی شود.

کلید واژه ها: پرفشاری خون، کیفیت زندگی، آموزش خودمراقبتی، آموزش چند رسانه ای

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

**Assessing the effect of multimedia self-care
educational program on quality of life
in hypertensive patients**

supervisor: Dr. Tahereh Najafi Ghezeljeh

A Thesis submitted to the Graduate studies office

In partial fulfillment of the requirements for

The degree of Master of Science in Nursing

Maryam Shahidi

Feb 2015

Abstract

Background and aim: Hypertension is a major health problem and affecting the quality of life of patients because of its complications and high mortality rate. Without education and contributing patients in their self-care, health care can be more expensive and quality of life decrease severely. This study was aimed to assessing the effect of multimedia self-care educational program on quality of life in hypertensive patients.

Methodology: This randomized controlled clinical trial was conducted in Mahmud Abad Hospital affiliated to Mazandaran University of Medical Sciences. In this study, 70 patients who met the inclusion criteria were recruited through convenience sampling and assigned randomly into control and intervention groups. Data collected by demographic form and SF-36 quality of life questionnaire. Before and three months after intervention, quality of life questionnaire was filled by patients in both groups. Patients in control group received the routine face to face education. Patients in intervention group participated in three sessions of self-care education, each session lasted 20 minutes and they received educational package including booklet and CD. Data was analyzed by using Mann Whitney, Independent t-test, Paired t test, Chi-square test, and Fisher's exact test through SPSSv.21 software.

Finding: The results showed that the mean overall quality of life before and three months after the education in the intervention group had a statistically significant differences ($p < 0.001$). Also there was a significant differences between two groups regarding to the mean score of quality of life after the intervention ($p < 0.001$).

Discussion and conclusion: The findings indicated that multimedia self-care educational program increase quality of life in patients with hypertension. Regarding the importance of quality of life in chronic illnesses, it is recommended to assess the effects of this self-care multimodal educational program in other chronic illnesses.

Keywords: Hypertensive Patients, Quality Of Life, Self-Care Educational Program, Multimedia Education